

RAPORT Z REALIZACJI W LATACH 2016 - 2017

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BĘDZINA

na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020
roku

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017

1. WSTĘP.....	3
2. DANE POZYSKANE DO RAPORTU.....	3
3. INFORMACJE OGÓLNE.....	4
3.1. Położenie miasta Będzina.....	4
3.2. Demografia.....	5
3.3. Działalność gospodarcza.....	7
4. STAN ŚRODOWISKA GMINY BĘDZIN ORAZ REALIZACJA CELÓW I ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA.....	9
4.1. Zasoby wodne i gospodarka wodno – ściekowa.....	9
4.2. Powietrze atmosferyczne.....	10
4.3. Zachowanie zasobów powierzchni ziemi.....	13
4.4. Hałas.....	14
4.5. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.....	15
4.6. Przyroda i krajobraz.....	16
4.7. Gospodarka leśna.....	17
4.8. Poważne awarie.....	18
4.9. Gospodarka odpadami.....	20
4.10. Edukacja ekologiczna.....	22
5. ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	22
6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	24
SPIS TABEL.....	25
SPIS WYKRESÓW.....	25
SPIS RYSUNKÓW.....	25

1. WSTĘP

Przedmiotem niniejszego opracowanie jest raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017.

Zgodnie z art. 25 pkt 7 ppkt a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018 poz. 2081 ze zm.), opracowany raport z wykonania programu ochrony środowiska Wójt ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przepisy ustawy Prawo Ochrony Środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji programu ochrony środowiska. Ustawodawca nie zdyscyplinował również samorządów do przestrzegania określonych terminów, w których – od momentu przyjęcia uchwałą Programu Ochrony Środowiska – powinien być przedstawiony Raport z jego realizacji.

Zakres Raportu powinien odpowiadać treści przyjętego Programu. W Raporcie należy zatem przedstawić postępy w realizacji każdego z zadań zapisanych w Programie lub wyjaśnić powody zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska opisanym w Programie Ochrony Środowiska powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przedsięwzięcia przyjęte w Programie. Dotyczy to wszystkich zadań zapisanych w Programie, te realizowane bezpośrednio przez samorząd gminny, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie.

2. DANE POZYSKANE DO RAPORTU

Dane podstawowe do wykonania Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Będzina za lata 2016-2017 stanowią głównie:

- sprawozdania z realizacji budżetu Miasta Będzina za lata 2016 i 2017,
- informacje statystyczne GUS,
- informacje pozyskane z Urzędu Miejskiego w Będzinie,
- informacje pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Będzinie,
- raporty o stanie środowiska w województwie śląskim wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- informacje z innych źródeł pozyskane we własnym zakresie.

3. INFORMACJE OGÓLNE

3.1. Położenie miasta Będzina

Będzin położony jest w środkowo-wschodniej części województwa śląskiego, na Wyżynie Śląskiej. Administracyjnie przynależy do powiatu będzińskiego. Jest jednym z najstarszych miast Zagłębia Dąbrowskiego. Jednocześnie należy do obszaru konurbacji górnośląskiej. Od południa graniczy z miastami Czeladź i Sosnowiec, od zachodu z Dąbrówą Górniczą, od wschodu z gminą Wojkowice, od północy z gminą Psary. Powierzchnia miasta wynosi 3 707,60 ha (37,08 km²), co stanowi 10% powierzchni powiatu będzińskiego.

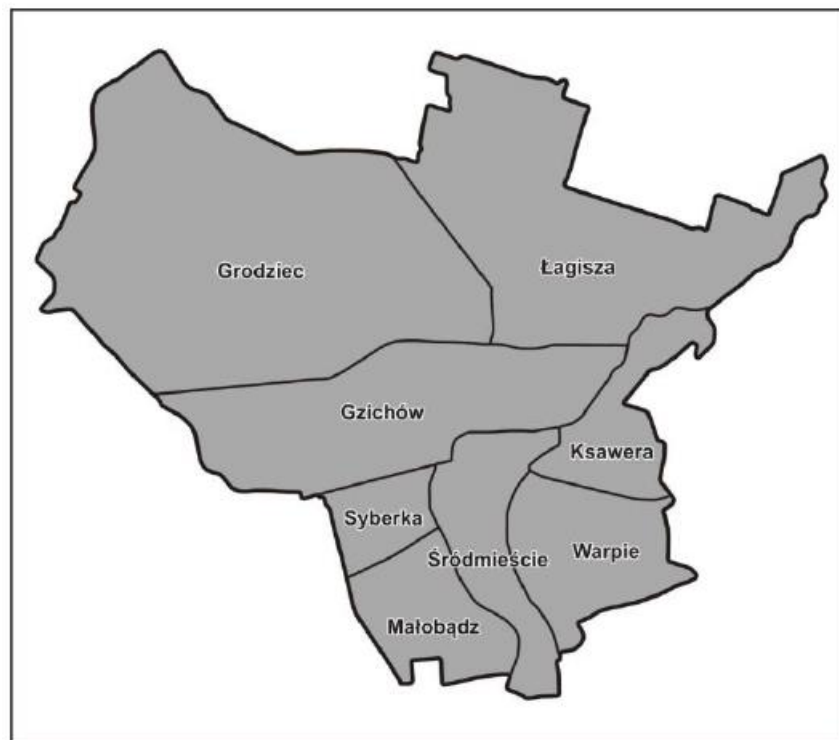

Rysunek 1. Granice administracyjne miasta Będzina.
Źródło: www.google.com/maps

Odległości Będzina od centrów ważniejszych miast wynoszą:

- Katowice – 12 km;
- Sosnowiec – 5 km;
- Dąbrowa Górnicza – 4 km.

Miasto Będzin dzieli się na 8 zasadniczych dzielnic: Grodziec, Gzichów, Ksawera, Łagisza, Małobądz, Syberka, Śródmieście, Warpie.

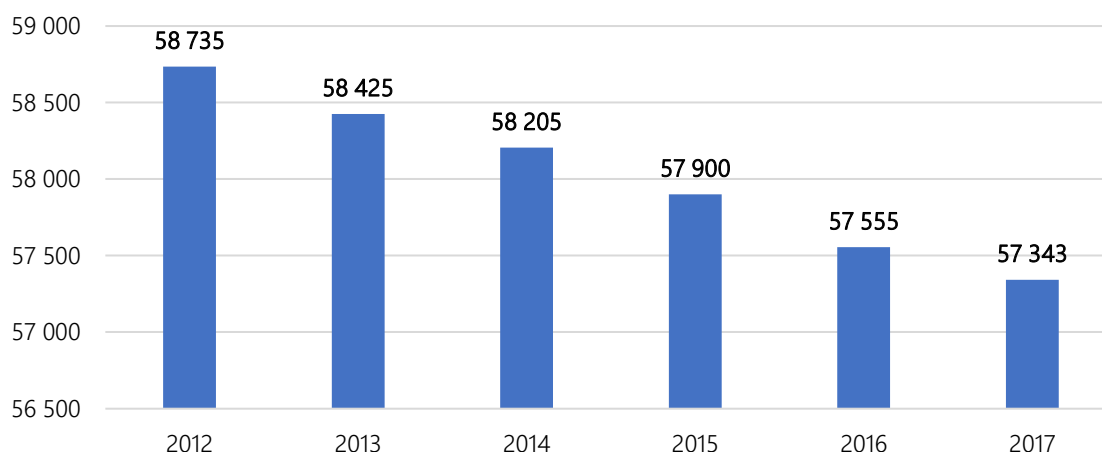

Rysunek 2. Podział Będzina na dzielnice.
Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Będzina.

3.2. Demografia

Liczba mieszkańców miasta Będzina w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. Na przestrzeni sześciu lat liczba mieszkańców spadła o 1 392 osoby. Charakter jest zbieżny z kierunkiem zmian ludnościowych, mających miejsce w analogicznym okresie w skali regionu, podregionu sosnowieckiego i powiatu będzińskiego, jak również w przypadku porównywanych miast, tj. Czeladzi, Zawiercia i Tarnowskich Gór.

Liczba mieszkańców

Wykres 1. Liczba ludności na terenie miasta Będzina w latach 2012 – 2017.
Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości wskaźników demograficznych w ostatnich latach, odnoszących się do miasta Będzina.

Tabela 1. Wskaźniki demograficzne na terenie miasta Będzina.

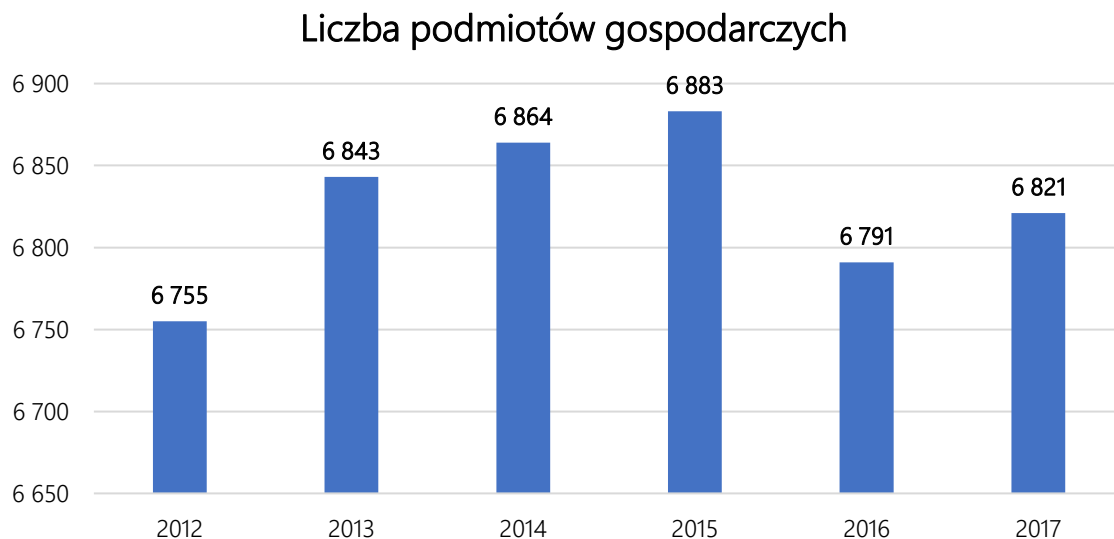
Parametr	Jednostka	Wartość (2015 r.)	Wartość (2016 r.)	Wartość (2017 r.)
Wskaźnik modułu gminnego				
Gęstość zaludnienia	osoba/km ²	1 549	1 540	1 534
Zmiana liczby ludności na 1 000 mieszkańców	osoba	- 5,2	-6,0	-3,7
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem				
W wieku przedprodukcyjnym	%	15,8	15,8	16,0
W wieku produkcyjnym		61,3	60,4	59,6
W wieku poprodukcyjnym		22,9	23,7	24,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Dane dotyczące struktury mieszkańców według ekonomicznych grup wieku nie są korzystne dla miasta. Widoczna jest wyraźna przewaga osób w wieku poprodukcyjnym nad osobami w wieku przedprodukcyjnym. Ponadto, w ostatnich latach zauważyć można stopniowy spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

3.3. Działalność gospodarcza

Na terenie miasta Będzina liczba podmiotów gospodarczych w ostatnich latach wykazuje wahania wartości. Jednakże wartość liczbowa podmiotów gospodarczych na terenie miasta wykazuje pomiędzy latami niewielkie różnice liczbowe.

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie miasta Będzina w latach 2012 – 2017.
Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

Miasto charakteryzuje się najwyższym odsetkiem podmiotów prowadzących działalność usługową na tle porównywanych jednostek terytorialnych. W tym samym czasie wśród ogółu podmiotów gospodarczych w Będzinie, przedsiębiorstwa przemysłowe oraz budowlane stanowiły 18,3%. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż jednostki reprezentujące sektor pierwszy (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybołówstwo) odgrywają marginalną rolę w strukturze lokalnej gospodarki, stanowiąc jedynie 0,4% podmiotów wpisanych do rejestru REGON.

Tabela 2. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie miasta Będzina.

Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności	2017
OGÓŁEM	6821
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	38
B. Górnictwo i wydobywanie	5
C. Przetwórstwo przemysłowe	528
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	9
E. Dostawa wody; gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	19

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017

F. Budownictwo	694
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	2063
H. Transport i gospodarka magazynowa	469
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	185
J. Informacja i komunikacja	177
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	207
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	485
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	623
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	186
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16
P. Edukacja	197
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	388
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	102
S. Pozostała działalność usługowa w tym sekcja i	190
T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS (dane na 31.12.2017 r.).

Rozpatrując strukturę wielkościową lokalnej gospodarki, należy podkreślić, że wśród podmiotów o największych rozmiarach zatrudnienia w Będzinie, przeważają jednostki prowadzące działalność w obszarze energetyki, przetwórstwa przemysłowego, jak również gospodarki komunalnej. Wśród największych pracodawców w Mieście wypada wymienić m.in. Tauron Wytwarzanie S.A. (Elektrownia Łągisza), Elektrociepłownię Będzin S.A., Tauron Dystrybucja S.A. (Będziński Zakład Elektroenergetyczny) oraz Fabrykę Przewodów Energetycznych S.A.

4. STAN ŚRODOWISKA GMINY BĘDZIN ORAZ REALIZACJA CELÓW I ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

4.1. Zasoby wodne i gospodarka wodno – ściekowa

Poprawa jakości wód jest działaniem wymagającym dłuższego okresu czasu, aby efekty mogły zostać zauważone.

Głównymi działaniami przewidzianymi do realizacji dla Miasta Będzina w analizowanych latach była wymiana sieci wodociągowej oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków, gdzie rozbudowa sieci kanalizacyjnej nie byłaby opłacalna.

Szczegółowe zadania w zakresie zasobów wodnych i gospodarki wodno – ściekowej realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina w odniesieniu do zapisów Programu ochrony środowiska przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Zadania w zakresie zasobów wodnych i gospodarki wodno - ściekowej realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016-2017
Wymiana sieci wodociągowej – Syberka. Wymiana sieci wodociągowej w ul. Rewolucjonistów.	MPWiK Sp. z o.o. w Będzinie	Inwestycja została zrealizowana w 2016 roku.
Wymiana sieci wodociągowej w dzielnicy Ksawera. Wymiana wodociągu w ul. Paryskiej.	MPWiK Sp. z o.o. w Będzinie	Inwestycja została zrealizowana w 2016 roku.
Wymiana sieci wodociągowej w dzielnicy Grodziec. Wymiana sieci wodociągowej w ul. Kempy.	MPWiK Sp. z o.o. w Będzinie	Inwestycja została zrealizowana w 2016 roku.
Wymiana sieci wodociągowej w Groźcu. Wymiana sieci wodociągowej w ul. Wojska Polskiego.	MPWiK Sp. z o.o. w Będzinie	Inwestycja została zrealizowana w 2017 roku.
Budowa kanalizacji sanitarnej-grawitacyjnej w ul. Wolności, dzielnica Grodziec	MPWiK Sp. z o.o. w Będzinie	Inwestycja została zrealizowana – koszt 16 000 000,00. Spółka otrzymała na ten cel dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ze

		środków unijnych w ramach Funduszu Spójności. Wartość dofinansowania wynosi 11 22 410,00 zł.
Kontynuacja programu dofinansowania do wykonania przydomowych oczyszczalni ścieków dla mieszkańców Będzina.	Miasto Będzin	Miasto corocznie prowadzi dofinansowania do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W roku 2016 na terenie miasta Będzina wydano kwotę 21 000,00 zł na działania związane z budową przydomowych oczyszczalni ścieków.
Eliminacja zrzutów ścieków do wód poprzez kontrolę usuwania ścieków z szamb.	Miasto Będzin	Miasto Będzin corocznie prowadzi bieżącą kontrolę usuwania ścieków z szamb.
Realizacja projektu „Remont koryta i obwałowań rzeki Przemszy w Będzinie w km 38+500-40+000	RGZW Gliwice	Inwestycja została zrealizowana w roku 2016. Koszt realizacji inwestycji 357 320,96 zł.
Bieżące roboty konserwująco – remontowe na rzekach i rowach.	Nadleśnictwo Siewierz, RZGW Gliwice, właściciel	W analizowanych latach nie przeprowadzono inwestycji związanej z pracami konserwująco – remontowymi na rzekach i rowach. Prace te są wykonywane na bieżąco w miarę potrzeb przez RZGW Gliwice.

Źródło: Opracowanie własne.

4.2. Powietrze atmosferyczne

Miasto Będzin od wielu lat prowadzi działania mające na celu organicznie niskiej emisji oraz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. W ostatnich latach miasto kładzie nacisk na poprawę infrastruktury drogowej, które może wpłynąć na ograniczenie emisji komunikacyjnej.

Wykaz zrealizowanych działań w zakresie powietrza w latach 2016 – 2017 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Zadania w zakresie ochrony powietrza realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Termomodernizacja budynku przedszkola Miejskiego nr 13 ul. Skalskiego 4 w Będzinie	Miasto Będzin	Inwestycja jest w trakcie realizacji.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017

Termomodernizacja budynku przedszkola Miejskiego nr 4 ul. Rutkowskiego 4 w Będzinie.	Miasto Będzin	Realizacja inwestycji rozpoczęła się w roku 2016 i zakończyła w 2017 roku.
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 8 przy ul. Orlej w Będzinie	Miasto Będzin	<p>Inwestycja została zrealizowana w roku 2016.</p> <p>Przedmiotowa inwestycja prowadzona była pod nadzorem ornitologicznym. Miasto zleciło wykonanie projektu rozbudowy sieci gazowej przy ul. Orlej wraz z projektem przyłącza do budynku SP nr 8 do sieci gazowej. W ramach inwestycji zlecono wymianę drzwi wewnętrznych w budynku szkoły.</p> <p>Koszt inwestycji: 2 410 090,71 zł</p>
Przebudowa drogi powiatowej 4722 S – ul. H. Sienkiewicza w Będzinie.	Powiatowy Zarząd Dróg	Inwestycja została zrealizowana w roku 2017.
Wyłączenie z eksploatacji bloku nr 5 w Elektrowni Łągisza, który nie będzie spełniał wymagań BAT.	TAURON Wytwarzanie S.A. – Oddział Elektrownia Łągisza w Będzinie	Przedsięwzięcie zostało wykonane w roku 2016.
Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza i promowanie stosowania nowoczesnych kotłów węglowych, kotłów gazowych i na biomasę.	Starostwo powiatowe w Będzinie w koordynacji z Miastem Będzinem	<p>Corocznie na terenie miasta Będzina prowadzone są działania związane z edukacją ekologiczną w zakresie ochrony powietrza.</p> <p>Informacje są umieszczane na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz w lokalnej prasie.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017

Kontynuacja programu ograniczenia niskiej emisji dla obiektów komunalnych i innych (dotacje na wymianę źródeł ciepła)	Miasto Będzin	W 2016 r. udzielono 27 dofinansowań na modernizację ogrzewania w budynkach mieszkalnych na kwotę 41 500,00 zł W roku 2017 udzielono 33 dofinansowań na modernizację ogrzewania w budynkach mieszkalnych na kwotę 96 191,20 zł
Termomodernizacja budynków mieszkalnych.	Właściciele, zarządcy obiektów	Miasto Będzin nie prowadzi ewidencji przeprowadzanej termomodernizacji przez mieszkańców Miasta, jednakże w latach 2016 – 2017 przeprowadzono kilkanaście inwestycji w tym zakresie.
Dalsze uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego problemu ochrony powietrza.	Miasto Będzin	W latach 2016 – 2017 w opracowywanych pzp na terenie Miasta Będzina były uwzględniane kwestie ochrony powietrza.
Dalsze działania w zakresie usprawnienia działania systemu ciepłowniczego (m.in.) modernizacje urzędzeń, przebudowa sieci, wymiana izolacji sieci napowietrznej.	Administratorzy sieci	Na terenie miasta Będzina prowadzona jest bieżąca modernizacja sieci ciepłowniczej.
Dalsza modernizacja sieci gazowej.	Administratorzy sieci	Na terenie miasta Będzina prowadzona jest bieżąca modernizacja sieci gazowej.

Źródło: Opracowanie własne.

Dodatkowo w roku 2016 wykonano projekt inwestycji związanej z termomodernizacją wraz z remontem budynku Szkoły Podstawowej nr 8 w Będzinie w kwocie 44 280,00 zł oraz Projekt termomodernizacji oraz remont budynku Szkoły Podstawowej nr 1 wraz z budową Sali gimnastycznej i zagospodarowaniem terenu w kwocie 59 400,00 zł.

Także w roku 2016 przeznaczono kwotę 41.017,00 zł na inwestycję „Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Stefana Żeromskiego w Będzinie”.

W 2016 roku opracowano dokument pn.: „Koncepcja systemu dróg rowerowych w Powiecie Będzińskim” wraz z gminami powiatu. Koncepcja zawiera m.in. analizy planistyczne, syntetyczne przedstawienie

potencjału, możliwości i warunków gmin Powiatu Będzińskiego w zakresie budowy dróg rowerowych, przedstawienie koncepcji systemu komunikacji rowerowej powiatu ze wskazaniem centrów przesiadkowych różnej kategorii, zintegrowanych ze środkami transportu zbiorowego oraz sposobu połączeń tych centrów poprzez optymalny dobór tras dróg rowerowych na terenie Powiatu Będzińskiego przy wstępnym założeniu, że główne centrum przesiadkowe będzie zlokalizowane w Będzinie oraz przedstawienie sposobu integracji nowych połączeń z istniejącymi już ścieżkami rowerowymi.

Powyższa inwestycja może przyczynić się do ograniczenia emisji komunikacyjnej na terenie miasta.

4.3. Zachowanie zasobów powierzchni ziemi

Podjęte działania w zakresie zasobów powierzchni ziemi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zadania w zakresie zasobów powierzchni ziemi realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Aktualizowanie informacji na temat stanu zanieczyszczenia gleb na terenie powiatu.	Starostwo Powiatowe W Będzinie	Informacje na temat stanu zanieczyszczenia gleb na terenie powiatu są na bieżąco aktualizowane zarówno przez Starostwo Powiatowe w Będzinie jak i WIOŚ w Katowicach.
Eliminacja dzikich wysypisk.	Miasto Będzin	Corocznie z terenu gminy usuwane są dzikie wysypiska śmieci: W roku 2016 usunięto 60 dzikich wysypisk śmieci. W roku 2017 usunięto 40 dzikich wysypisk śmieci.
Przeciwdziałanie skażeniu gleb przez zakłady przemysłowe.	Właściciele i zarządcy	WIOŚ w Katowicach prowadzi bieżącą kontrolę zakładów przemysłowych w zakresie przeciwdziałania skażeniu gleb przez ich działalność.

Źródło: Opracowanie własne.

4.4. Hałas

Większość planowanych działań w ramach Programu Ochrony Środowiska wykracza poza kompetencje samorządu gminnego. Wykonanie postulatów związanych z ochroną przed hałasem na poziomie gminnym, może zostać zrealizowane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki przestrzennej realizowanej na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Będzina, oraz podejmowanych na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Podjęte działania w zakresie ochrony przed hałasem przedstawia poniższa tabela.

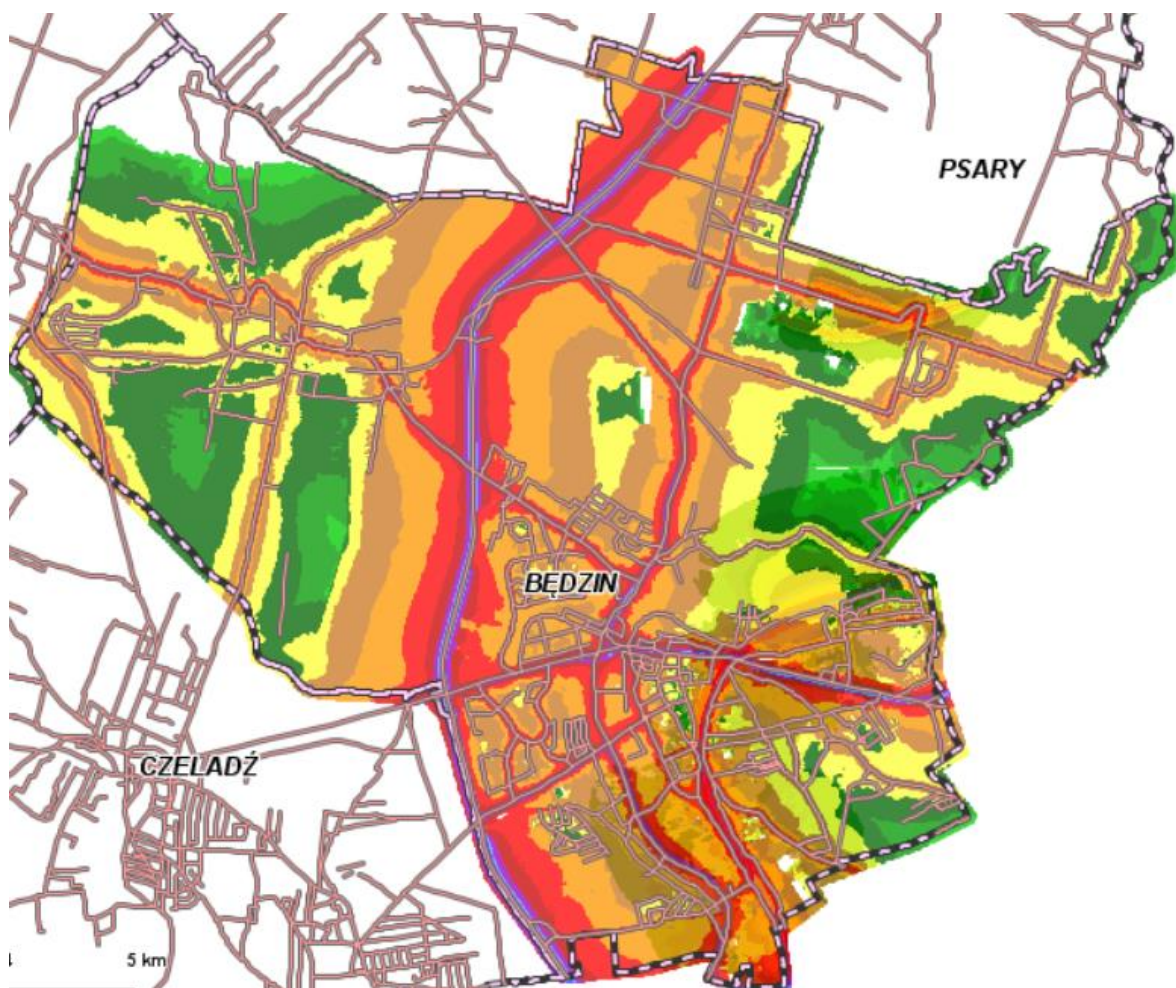
Tabela 6. Zadania w zakresie ochrony przed hałasem realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Przeprowadzenie badań poziomu hałasu dla obszarów położonych wzdłuż dróg, linii tramwajowych i kolejowych	Zarządzający	W latach 2016 i 2017 na terenie miasta Będzina nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu dla obszarów położonych wzdłuż dróg, linii tramwajowych i kolejowych.
Sukcesywna eliminacja z użycia urządzeń, maszyn i środków transportu, których hałaśliwość nie odpowiada standardom UE.	Przedsiębiorcy	Działania z zakresu sukcesywnej eliminacji z użycia urządzeń, maszyn i środków transportu, których hałaśliwość nie odpowiada standardom UE jest prowadzona na bieżąco. Dodatkowo WIOŚ Katowicach i Starostwo Powiatowe w Będzinie prowadzi kontrolę w zakresie prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstw.

Źródło: Opracowanie własne.

W celu poprawy komfortu akustycznego na terenie miasta Będzina w analizowanych latach przeprowadzono szereg inwestycji związanych w przebudową i modernizacją dróg gminnych bądź projektami przebudowy dróg gminnych.

Dodatkowo w roku 2016 dla miasta Będzina opracowano mapę akustyczną.

Rysunek 3. Mapa akustyczna miasta Będzina.
Źródło: geo.powiat.bedzin.pl/map

4.5. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Ochrona środowiska przed przekroczeniem dopuszczalnego promieniowania pola elektromagnetycznego polega przede wszystkim na przestrzeganiu przepisów dotyczących dopuszczalnych norm promieniowania pola elektromagnetycznego oraz systematycznym monitoringu stanu urządzeń emitujących tego typu pole.

Podjęte działania w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Zadania w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowane w latach 2016– 2017 na terenie miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
---------	------------------------	---

Prowadzenie badań zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.	WIOŚ	Ostatnie badania promieniowania elektromagnetycznego prowadzone były w 2015 roku. W latach 2016 i 2017 nie prowadzono badań promieniowania elektromagnetycznego.
Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnień związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Miasto Będzin	W opracowywanych pzp na terenie miasta uwzględniane są zagadnienia związane z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Źródło: Opracowanie własne.

Organy powołane w celu eliminacji lub minimalizacji emisji promieniowania niejonizującego ze źródeł będących zagrożeniem dla ludzi i środowiska działające na terenie miasta Będzina to: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Urząd Wojewódzki oraz Urząd Marszałkowski w Katowicach. Na terenie miasta Będzina na podstawie prowadzonych badań brak jest zagrożenia nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym.

4.6. Przyroda i krajobraz

Wszelkie decyzje miasta Będzina oraz tworzone przez nią akty prawa miejscowego uwzględniają aspekty ochrony środowiska i krajobrazu, zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawa (m. in. w ramach procedur planistycznych przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko).

Szczegółowe zadania w zakresie zasobów przyrody realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina w odniesieniu do zapisów Programu ochrony środowiska przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Zadania w zakresie zasobów przyrody realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Prace pielęgnacyjno – konserwatorskie w stosunku do istniejących i planowanych pomników przyrody.	Miasto Będzin	Prace pielęgnacyjne są wykonywane na bieżąco.
Realizacja form zieleni izolacyjno – osłonkowej wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Miasto Będzin	Corocznie na terenie miasta Będzina prowadzone są nasadzenia wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Kształtowanie nowych terenów zieleni miejskiej (m.in. wokół obiektów rekreacyjno – wypoczynkowych), bieżąca pielęgnacja istniejących terenów zieleni urządzonej, rewaloryzacja zabytkowej zieleni parkowej.	Miasto Będzin	Działania są prowadzone na terenie miasta w miarę potrzeb.
Promocja walorów przyrodniczo – krajobrazowych poprzez opracowanie, wydawanie i dystrybucję specjalistycznych publikacji.	Miasto Będzin	W latach 2016 i 2017 nie została wydana publikacja dotycząca promocji walorów przyrodniczo – krajobrazowych.

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto, planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko realizowane na obszarze miasta Będzina poddawane są procedurze mającej na celu rozważenie środowiskowych skutków tego przedsięwzięcia. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach określają warunki realizacji przedsięwzięć w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

4.7. Gospodarka leśna

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie miasta Będzina wynosi 169,75 ha, co daje lesistość na poziomie 4,5 %. Największym kompleksem leśnym w granicach miasta jest Las Grodziecki, który zajmuje powierzchnie 136 ha.

Szczegółowe zadania w zakresie zasobów przyrody realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina w odniesieniu do zapisów Programu ochrony środowiska przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Zadania w zakresie gospodarki leśnej realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Wykonanie uproszczonych Planów Urządzenia Lasów	Miasto Będzin	W analizowanych latach nie opracowano uproszczonych planów urządzenia lasów.
Nasadzenia na terenie Lasu Grodzieckiego o powierzchni 0,4 ha.	Nadleśnictwo Siewierz	Inwestycja została zrealizowana przez nadleśnictwo Siewierz.

Źródło: Opracowanie własne.

W lasach komunalnych wykonano następujące prace:

Rok 2016

Wiosną 2016 roku wykonano zalesienie przygotowanej powierzchni w Łagiszy gdzie posadzono:

- sadzonki 2° i 3° klon pospolicie (50%powierzchni), lipa drobnolistna (50% powierzchni)

Na powierzchni w Grodźcu częściowo odnowiono haliznę i posadzono:

- sadzonki 2° i 3° dąb (50% pow.), buk (50% pow.) - gatunki cienioznośne

Jesienią 2016 roku wykonano pielęgnację upraw leśnych założonych wiosną. Prace polegały na wykoszeniu chwastów wokół sadzonek przy użyciu narzędzi ręcznych (kosa) celem dopuszczenia światła dla lepszego rozwoju sadzonek.

Rok 2017

Wykonane prace dotyczyły terenu leśnego zlokalizowanego w Łagiszy i obejmowały:

- usunięcie drzew obumarłych i obumierających,
- wykonanie cięć sanitarnych i technicznych oraz korygujących,
- uprzętnienie pasa przeciwpożarowego po wykonanych cięciach,
- wykoszenie uprawy.

4.8. Poważne awarie

Na terenie miasta Będzina nie ma zakładów zaliczanych do kategorii zwiększonego lub dużego ryzyka spowodowania awarii przemysłowej. Niżej wymienione, dysponują pewnymi ilościami substancji niebezpiecznych, które mogą być przyczyną zagrożeń i w konsekwencji prowadzić do strat.

- TAURON Wytwarzanie - oddział Elektrownia Łagisza – (produkcja energii elektrycznej, produkcja i przesył ciepła, parowa o mocy 840 MW, opalana węglem kamiennym),
- Elektrociepłownia Będzin S.A. (moc 55 MW) - zajmująca się wytwarzaniem i sprzedażą ciepła i energii elektrycznej do miast Zagłębia Dąbrowskiego,
- Fabryka Przewodów Energetycznych S.A.– jeden z największych w Polsce producentów niezolowanych przewodów energetycznych (aluminiowych i miedzianych),
- Kreisel – jeden z największych producentów materiałów budowlanych w Polsce,
- PTHU Interpromex Sp. z o.o. – firma zajmująca się gospodarką odpadami, utrzymaniem dróg oraz obsługą targowisk i parkingów miejskich.

Szczegółowe zadania w zakresie poważnych awarii realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina w odniesieniu do zapisów Programu ochrony środowiska przedstawia poniższa tabela.

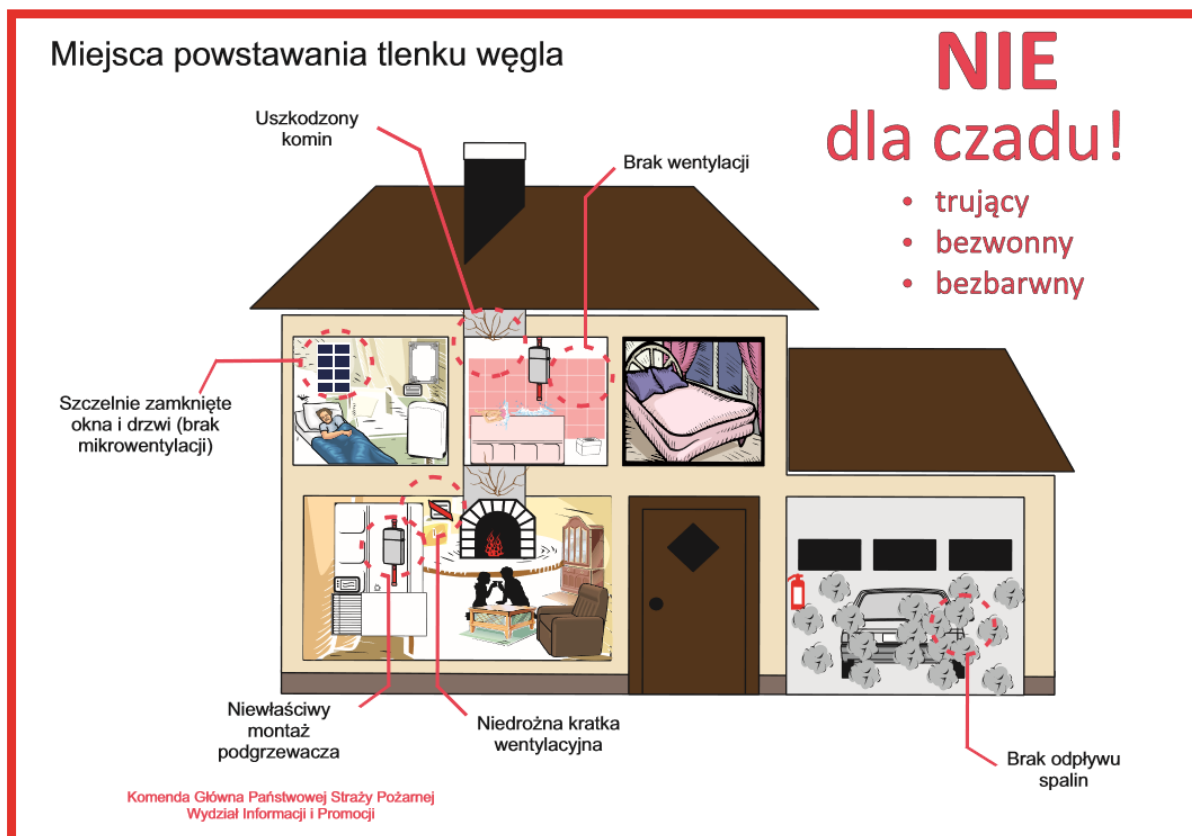
Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017

Tabela 10. Zadania w zakresie poważnych awarii realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Współdziałanie i współpraca z jednostkami ratowniczymi, specjalistami i ekspertami w zakresie wystąpienia na terenie miasta poważnych awarii przemysłowych i klęsk żywiołowych	Miasto Będzin, Straż Pożarna, Policja, Straż Miejska	Miasto Będzin współpracuje z jednostkami ratowniczymi, specjalistami i ekspertami w zakresie wystąpienia na terenie miasta poważnych awarii przemysłowych i klęsk żywiołowych.
Utrzymywanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego na wypadek wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej.	Straż Pożarna, Straż Miejska	System zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowy na terenie miasta Będzina jest utrzymywany w gotowości.
Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla mieszkańców Będzina o możliwościach zapobiegania i zasadach postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej	Miasto Będzin, Straż Pożarna, Policja, Straż Miejska	Corocznie na terenie miasta Będzina prowadzone są działania edukacyjno – informacyjne odnośnie zapobiegania i zasad postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej.

Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2017 Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Będzinie wydała apel odnośnie czadu.

4.9. Gospodarka odpadami

Na terenie miasta Będzina prowadzona jest racjonalna gospodarka odpadami. Corocznie zauważalny jest wzrost świadomości mieszkańców miasta Będzina w zakresie gospodarki odpadami.

Tabela 11. Zadania w zakresie gospodarki odpadami realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Sprawne funkcjonowanie systemu odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców.	Miasto Będzin	Wykonanie obowiązków ciążących na gminie w zakresie utrzymania czystości i porządku opiera się m.in na zapewnieniu osiągnięcia określonych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, a także ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017

		<p>Zarówno w roku 2016 jak i 2017 na terenie miasta Będzina osiągnięte zostały wymagane prawem poziomy recyklingu.</p> <p>Miasto corocznie opracowuje analizę stanu gospodarki odpadami.</p>
Edukacja mieszkańców motywująca do segregacji odpadów.	Miasto Będzin	<p>W roku 2016 i 2017 przeznaczono środki na przeprowadzenie cyklu szkoleń na temat segregacji odpadów dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Na stronie internetowej Urzędu Miasta ukazują się informacje przewidziane do udostępnienia przez gminy zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.</p> <p>Miasto realizuje obowiązki sprawozdawcze, informacyjne, edukacyjne, kontrolne oraz nadzorcze związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.</p>
Kontynuacja działań związanych z finansowaniem zadań w zakresie demontażu, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, powstałych w wyniku likwidacji pokryć dachowych i elewacji z budynków mieszkalnych i gospodarczych z terenu miasta.	Miasto Będzin	<p>Masa usuniętego azbestu w latach 2016 i 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016 - 72,33 Mg • 2017 - 86,18 Mg

Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2016 z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Miasto Będzin otrzymało środki w kwocie 26.962,65 zł na realizację projektu „Kampania propagująca selektywną zbiórkę odpadów komunalnych na terenie miasta Będzina”.

W ramach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Będzina w roku 2016 odebrano i zagospodarowano 21 968,12 Mg odpadów komunalnych w tym 15 516 Mg niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych (kod 20 03 01).

W ramach systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Będzina w roku 2017 odebrano i zagospodarowano 22 307,83 Mg odpadów komunalnych w tym 15 497,12 Mg niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych (kod 20 03 01).

4.10. Edukacja ekologiczna

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, który należy osiągnąć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, do którego można się zbliżyć poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej.

Ustawa Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2018 poz. 799 ze zm.) narzuca obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach nauczania wszystkich typów szkół, a także kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych.

Szczegółowe działania w zakresie edukacji ekologicznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Zadania w zakresie edukacji ekologicznej realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.

Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Zakres inwestycji zrealizowany w latach 2016 - 2017
Edukacja dorosłych, dzieci i młodzieży, np. Dni sprzątnięcia świata, warsztaty, szkolenia, konkursy, zbiórka leków przeterminowanych.	Miasto Będzin	W placówkach oświatowych na terenie Miasta Będzina corocznie organizowane są dni sprzątnięcia świata oraz inne akcje edukacyjne.

Źródło: Opracowanie własne.

5. ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest prawidłowy system sprawozdawczości oparty na wskaźnikach stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Odpowiedni zestaw wskaźników zapewnia sprawne przeprowadzenie monitoringu przedsięwzięć oraz analiz porównawczych i tematycznych, dostarczających rzetelnej informacji o wdrażanym Programie. W Programie ochrony środowiska przedstawiono zestaw wskaźników, które umożliwiają określenie stopnia zmiany środowiska.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Będzina na lata 2014 -2017 z perspektywą do 2020 roku” za lata 2016 -2017

Rada Miejska powinna przynajmniej raz na dwa lata być informowana o wynikach monitorowania Programu ochrony środowiska.

Poniżej w tabeli przedstawiono osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla Miasta Będzina.

Tabela 13. Osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla Miasta Będzina.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2016	2017
Powietrze atmosferyczne:				
1	Liczba przeprowadzonych termomodernizacji	ha	2	3
Wody i gospodarka wodno ściekowa:				
1	długość sieci wodociągowej,	km	163,1	161,7
2	liczba przyłączy wodociągowych	Szt.	7312	6097
3	długość sieci kanalizacyjnej	km	109,5	110,8
4	liczba przyłączy kanalizacyjnych	km	4726	7826
5	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	Szt.	136	136
6	ilość odprowadzonych ścieków	Dam3	1791,0	1796,0
Gospodarka leśna:				
1	Powierzchnia lasów	ha	168,89	169,75
Gospodarka odpadami:				
1	Masa zebranych odpadów komunalnych	Mg	21 968,12	22 307,83
2	Masa zebranych odpadów zmieszanych	Mg	15 516,00	15 497,12
Edukacja ekologiczna:				
1	liczba projektów zrealizowanych na rzecz ochrony środowiska	szt.	2	2

Źródło: Opracowanie własne.

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program ochrony środowiska opracowany dla Miasta Będzina stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na obszarze całego miasto. Realizacja zadań w latach 2016 - 2017, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych priorytetowych celów Programu ochrony środowiska dla Miasta Będzina, zgodnych z polityką ekologiczną powiatu będzińskiego i województwa śląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy – obecnie jak i w perspektywie wieloletniej.

Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2016 - 2017. Raport przedstawia dotychczas podjęte działania w kontekście stanu środowiska na terenie gminy. W okresie sprawozdawczym wdrożono lub zrealizowano większość zadań i działań zaplanowanych w Programie ochrony środowiska. Podjęto realizację prawie wszystkich zaplanowanych celów, zarówno długoterminowych, jak również krótkoterminowych. Większość celów i kierunków działań ma charakter ciągły, a ich realizacja trwa dłużej niż dwuletni okres objęty niniejszym Raportem. Brak realizacji lub realizacja części wyznaczonych zadań wynika przede wszystkim z ograniczonych możliwości finansowych Miasta Będzina, dezaktualizacji niektórych zadań, zmiany przepisów prawnych, zmian dokumentów wyższego szczebla oraz strategii ich realizacji, oraz dużych kosztów inwestycyjnych wymaganych do realizacji zamierzeń Programu.

Biorąc pod uwagę osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska, należy uznać, że na przestrzeni ostatnich lat stan środowiska na terenie gminy uległ poprawie.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wskaźniki demograficzne na terenie miasta Będzina.....	6
Tabela 2. Podmioty wg PKD 2007 i rodzajów działalności na terenie miasta Będzina.....	7
Tabela 3. Zadania w zakresie zasobów wodnych i gospodarki wodno - ściekowej realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.....	9
Tabela 4. Zadania w zakresie ochrony powietrza realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.....	10
Tabela 5. Zadania w zakresie zasobów powierzchni ziemi realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.....	13
Tabela 6. Zadania w zakresie ochrony przed hałasem realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.....	14
Tabela 7. Zadania w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowane w latach 2016– 2017.....	15
Tabela 8. Zadania w zakresie zasobów przyrody realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.....	16
Tabela 9. Zadania w zakresie gospodarki leśnej realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.....	17
Tabela 10. Zadania w zakresie poważnych awarii realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.....	19
Tabela 11. Zadania w zakresie gospodarki odpadami realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie miasta Będzina.....	20
Tabela 12. Zadania w zakresie edukacji ekologicznej realizowane w latach 2016 – 2017 na terenie Miasta Będzina.....	22
Tabela 13. Osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla Miasta Będzina.....	23

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności na terenie miasta Będzina w latach 2012 – 2017.....	6
Wykres 2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie miasta Będzina w latach 2012 – 2017.....	7

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Granice administracyjne miasta Będzina.....	4
Rysunek 2. Podział Będzina na dzielnice.....	5
Rysunek 3. Mapa akustyczna miasta Będzina.....	15